

UŽSIENIO ŠALIŲ PAVYZDŽIAI SPRENDŽIANT ŠESD PROBLEMATIKĄ ŽEMĖS ŪKYJE

STRATEGINIS ŠESD EMISIJŲ MAŽINIMAS

ŠESD mažinimas turėtų būti vykdomas nuosekliai bei gali būti suskirstytas į strategines hierarchines veiksmų grupes.

Vertinant esamą emisijų mastą, sekant jų pokytį bei įgyvendinant ŠESD mažinimo strategijas, pirmasis žingsnis - tiksli ŠESD apskaita. Neturint galimybės lengvai sekti ŠESD emisijų ūkių lygyje gali būti sudėtinga pasiekti nustatytus klimato srities tikslus.

Tarptautinės maisto ir gėrimų bendrovės kelia ambicingus ŠESD mažinimo tikslus ir vis dažniau įpareigoja net savo tiekėjus tiekti produktą, atitinkantį bendrovės nustatytus klimato tikslus. Verslai neretai aplenkia ir vyriausybį keliamus tikslus.

ŠESD apskaita valstybėse vis dažniau **reglamentuojama** įstatymais, o kur taip nėra - skatinama to imtis savanoriškai.

Prancūzijoje ŠESD apskaita privaloma didelėms įmonėms ir finansiniam sektoriui, kuris turi įvertinti verslo darnumą prieš teikiant paskolas ar draudimą.

Danijoje vykdoma itin tiksli trąšų ir mėšlo naudojimo apskaita.

Naujojoje Zelandijoje didžiąjai daliai ūkių ŠESD apskaita taps privaloma nuo 2025 m.

Airija. Egzistuoja viena valstybinė konsultavimo tarnyba apimanti įvairius ŽŪ sektorius. Didelė dalis ūkininkų priklauso kooperatyvams.

Danija. Didžioji dalis konsultavimo įmonių yra privačios. Ūkininkai yra konsultavimo įmonių klientai ir savininkai. Egzistuoja aukštas bendradarbiavimo lygis, bet kontrolės konsultavimo tarnybos neatlieka - tai daro valstybė.

Konsultavimo tarnybų vaidmuo yra svarbus vykstant pokyčiams žemės ūkio sektoriuje. Stiprios ir integruotos ūkininkų konsultavimo sistemos gali būti tiek valstybinės, tiek privačios.

Žemo CO₂ pėdsako etiketės didina žemės ūkio produktų pridėtinę vertę. Ūkininkai, kurie veda ŠESD apskaitą ir taiko žemų ŠESD emisijų metodus, gali sertifikuotis ir brangiau parduoti savo produkciją.

Švedijos produktų klimato etiketės - Švedija yra viena pirmųjų šalių pradėjusių maisto produktus žymėti etiketėmis įvertinant jų bendrą poveikį klimatui

Jungtinės Karalystės anglies pėdsako etiketės - JK naudojamos anglies pėdsako etiketės ir šviesoforo principo ekologinio poveikio etiketės.

ŠESD emisijų apskaitai neretai naudojamos **ŠESD skaičiuoklės**. Jomis renkama informacija, kaupiami ir lyginami duomenys, o išvados naudojamos konsultacijose, kreditavimui, etikečių sertifikavimui.

Cool Farm Tool - nemokamas ir visiems pasaulyje prieinamas įrankis, padedantis ūkiams apskaičiuoti ŠESD emisijas bei įvertinti jų poveikį bioįvairovei ir vandens būklei.

Agrecalc - veikianti ŠESD skaičiuoklė, kurią sukūrė Škotijos žemės ūkio kolegijos (SAC) agronomai-konsultantai ir Škotijos regionų kolegijos (SRUC) tyrėjai.

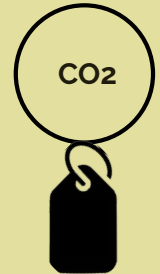
„**Registro de huella de carbono**“ sistema - savanoriškai gali dalyvauti fiziniai ir juridiniai asmenys, norintys sumažinti savo daromą poveikį klimatui (Ispanija).

„**Label Bas Carbone**“ sistema - ŠESD emisijų mažinimo sistema, kuri taikoma žemės ūkio (CARBON AGRI) ir miškininkystės sektoriuose (Prancūzija).

„**Woodland Carbon Code**“ ir „**Peatland Code**“ sistemos - Jungtinė Karalystė turi dvi sistemas CO₂e kreditų kompensavimui atkuriant gamtinius elementus. Abi programos veikia nacionaliniu mastu ir yra savanoriškos (Jungtinė Karalystė).

Anglies kreditų kompensavimo sistemos

gali būti itin naudingos. Augantis kompanijų poreikis būti kuo neutralesnėms klimato srityje suteikia progą skirti daugiau dėmesio ekosistemų atkūrimui, generuoti papildomą ekosistemų atkūrimui.

ŠESD EMISIJŲ REGLAMENTAVIMO PRADŽIA PASAULYJE

ŠESD emisijų sisteminis reglamentavimas prasidėjo XXI a. pradžioje, o Europos Sąjungos Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) – pirmą tokia sistema pasaulyje.

